Hukuk Bölümü 2009/220 E. , 2009/355 K.

- 2247 SAYILI YASA'NIN 14. MADDESINDE ÖNGÖRÜLEN KOŞULLARI TAŞIMAYAN BAŞVURUNUN, AYNI YASANIN 27. MADDESI UYARINCA REDDİ GEREKTİĞİ
  - UYUŞMAZLIK MAHKEMESİNİN KURULUŞ VE İŞLEYİŞİ HAKKINDA KANUN (2247) Madde 27

"İçtihat Metni"

Davacı : G.M.

Vekili : Av. İ.B., Av. Ü.B.

Av. B.B., Av. S.U.

Davalı : TTA Tütün, Tütün Mamulleri, Tuz ve Alkol İşletmeleri A.Ş.

Vekili : Av. M.Ç.

O L A Y : Davacı vekili, müvekkilinin davalı şirkette çalıştığını, 21.04.2004 tarihinde yürürlüğe giren 5620 sayılı Yasanın uygulama kapsamında kalan davalı işyerinde, yasa uyarınca 6 ay ve üzeri çalışması bulunan geçici işçilerin kadroya alınma işlemlerinin tamamlanarak kadrolu çalıştırıldığını, müvekkilinin ise 2006 yılında 6 aylık çalışma şartı taşımasına rağmen yasanın aradığı çalışma süresine sahip olmadığı gerekçesiyle daimi kadroya alınmadığını belirterek, müvekkilinin 5620 sayılı Yasanın aradığı ve 2006 döneminde 6 aylık hizmet şartını taşıdığının tespitine karar verilmesi istemiyle, adli yargı yerinde dava açmıştır.

Karşıyaka 2. İş Mahkemesi; 19.06.2008 gün ve E: 2007/702, K:2008/492 sayı ile, işin esasını inceleyerek istek doğrultusunda karar vermiş; kararın davalı avukatı tarafından temyiz edilmesi üzerine; Yargıtay 9. Hukuk Dairesi; 18.11.2008 gün ve E: 2008/33971, K:2008/31284 sayı ile, uyuşmazlığın temelinde idari bir işlem olan davacının daimi kadroya geçirilip geçirilmemesinin bulunduğu, Dairelerinin yerleşik uygulaması uyarınca 5620 sayılı yasadan kaynaklanan düzenleyici işlem niteliğindeki uyuşmazlığın çözüm yerinin idari yargı olduğu: buna göre mahkemece görevsizlik kararı yerilmesi gerekirken uyuşmazlığın esası hakkında karar verilmesinin hatalı olduğu gerekçesiyle kararın bozulmasına karar vermiştir.

KARŞIYAKA 2. İŞ MAHKEMESİ; 26.02.2009 gün ve E:2009/3, K:2009/221 sayı ile, Yargıtay 9.Hukuk Dairesinin bozma ilamına uyulduğunu; yapılan yargılama ve toplanan deliller uyarınca; her ne kadar 21.04.2007 tarih ve 26500 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 5620 sayılı yasanın 7. maddesi uyarınca söz konusu dava açılmışsa da, Yargıtay bozma ilamında da belirtildiği üzere; uyuşmazlığın temelinin idari bir işlem olduğu, zira davacının daimi kadroya geçirilip geçirilemeyeceğine yönelik hususunun yargılamanın konusunu teşkil ettiği, 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nun 1. maddesinde, işçi sayılan kimselerle işveren ve işveren vekili arasındaki iş akdi veya İş Kanunu'ndan kaynaklanan her türlü hak iddialarından doğan uyuşmazlıklarının çözüm yerinin iş mahkemesi olarak gösterildiği, oysa taraflar arasındaki uyuşmazlığın idari işleme dayalı olması nedeniyle, çözüm yerinin iş mahkemesi olmayıp, idari yargı olduğu gerekçesiyle; yargı yeri bakımından mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiş; bu karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

İZMİR 3. İDARE MAHKEMESİ; 06.05.2009 gün ve E:2009/471, K: 2009/743 sayı ile, 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkındaki Kanunun 3410 sayılı Kanunun 1. maddesi ve 4577 sayılı Kanunun 2. maddesiyle değişik 5. maddesinin 1. fıkrasında, idare mahkemelerinin; vergi mahkemelerinin görevine giren davalarla ilk derecede Danıştay'da çözümlenecek olanlar dışındaki; iptal davalarını, tam yargı davalarını ve tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davaları çözümleyeceğinin hükme bağlandığı; diğer yandan, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 2.maddesinin değişik 1. fıkrasında idari dava türleri; "a) (Yeniden düzenleme: 08/06/2000 - 4577/5. md) İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları,

c) (Değişik bent: 18/12/1999 - 4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar." olarak sayıldığı; alıntısı yapılan hükümler gereğince idare mahkemesinde açılabilecek dava türlerinin belirlenmiş olduğu; bunların arasında tespit davası niteliğinde bir dava türüne yer verilmemiş bulunduğu; öte yandan, 2577 sayılı Kanunun 58/1. maddesinde ise, tarafların, idari dava açtıktan sonra bu davalara ilişkin delillerin tespitini ancak davaya bakan Danıştay idare ve vergi mahkemelerinden isteyebileceklerinin hüküm altına alınmış olduğu; buna göre idare mahkemesinde bir iptal ya da tam yargı davası türünden dava açılmadan doğrudan delillerin tesbiti talebinde de bulunulamayacağının anlaşılmakta olduğu; dava dilekçesi ile Mahkemelerince yapılan ilk inceleme üzerine verilen 01.04.2009 günlü ara kararı ile getirtilen Karşıyaka 2.İş Mahkemesinin E:2009/3 sayılı dava dosyasının incelenmesinden,(dava konusu ve yargılama aşamalarının özeti yapıldıktan sonra) kararın 06.03.2009 günü kesinleştiği, bunun üzerine davacıya vekaleten 25.03.2009 günü verilen dilekçe ile aynı istemle Mahkemelerinde dava açıldığının anlaşıldığı; davacı hakkında 5620 sayılı Kanunda aranan hizmet süresi şartını taşımadığı gerekçesiyle davalı tarafından geçici işçi pozisyonundan daimi işçi kadrosuna geçirilmemesine ilişkin olarak tesis edilen bir idari işlemin iptali istemiyle açılmış bir davanın varlığı halinde, bu işlemin sebep unsurunun yani, davacının gerekli hizmet süresini taşıyıp taşımadığının tespiti ve bu hususta davacı iddialarının değerlendirilmesi mümkün olup, ortada bu şekilde kurgulanan bir davanın mevcut olmaması karsısında idare mahkemesinde değerlendirilmesine imkan bulunmayan tespit davası niteliğindeki istemin esasının incelenmesine hukuken olanak bulunmadığı gerekçeleriyle; idari dava türlerinden hiçbirisine girmeyen istemin incelenmeksizin reddine karar vermiş; bu karar temyiz edilmeyerek kesinleşmiştir.

Davacı vekilinin, 1.7.2009 tarihli dilekçe ile; Karşıyaka 2. İş Mahkemesinin 26.02.2009 gün ve E:2009/3, K:2009/221 sayılı kararıyla, İzmir 3. İdare Mahkemesi; 06.05.2009 gün ve E:2009/471, K: 2009/743 sayı kararı arasında olumsuz görev uyuşmazlığı çıktığından bahisle; dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesini istemesi üzerine; İzmir 3. İdare Mahkemesince, adli yargı dosyası da temin edilerek dosyalar Mahkememize sunulmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE :

Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü'nün, Ahmet AKYALÇIN'ın Başkanlığında, Üyeler: Erdoğan BUYURGAN, Ramazan TUNÇ, Habibe ÜNAL, Turan KARAKAYA, Gürbüz GÜMÜŞAY ve Coşkun GÜNGÖR'ün katılımlarıyla yapılan 28.12.2009 günlü toplantısında: Raportör-Hakim Taşkın ÇELİK'in, 2247 sayılı Yasa'da öngörülen koşulları taşımayan başvurunun reddi gerektiği yolundaki raporu ve dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Dr. İlknur ALTUNTAŞ ile Danıştay Savcısı Gülen AYDINOĞLU'nun başvurunun reddi gerektiği yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ :

Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre:

2247 sayılı Uyuşmazlık Mahkemesinin Kuruluş ve İşleyişi Hakkında Kanun'un 14. maddesine göre; olumsuz görev uyuşmazlığının bulunduğunun ileri sürülebilmesi için adli, idari veya askeri yargı mercilerinden en az ikisinin tarafları, konusu ve sebebi aynı olan davada kendilerini görevsiz görmeleri ve bu yolda verdikleri kararların kesin veya kesinleşmiş olması gerekmekte; bu uyuşmazlığın giderilmesi istemi ise, hukuk uyuşmazlıklarında ancak davanın taraflarınca ileri sürülebilmektedir. Aynı Yasanın 27. maddesinde ise, Uyuşmazlık Mahkemesinin, uyuşmazlık çıkarmaya veya görev uyuşmazlıklarına ilişkin istemleri önce şekil ve süre açısından inceleyeceği; yöntemine uymayan veya süresi içinde ileri sürülmemiş istemleri reddedeceği kuralına yer verilmektedir.

Davacı vekili tarafından olumsuz görev uyuşmazlığı bulunduğu ileri sürülerek giderilmesi istemiyle başvuruda bulunulmuş ise de, İdare Mahkemesi'nce; "idare mahkemesinde değerlendirilmesine imkan bulunmayan tespit davası niteliğindeki istemin esasının incelenmesine hukuken olanak bulunmadığı gerekçesiyle, idari dava türlerinden hiçbirisine girmeyen istemin incelenmeksizin reddine" karar verildiği anlaşılmıştır.

Bu durumda, olumsuz görev uyuşmazlığına konu edilen kararlardan Karşıyaka 2. İş Mahkemesinin kararı, görevsizlik kararı olmasına karşılık; İzmir 3. İdare Mahkemesi'nin kararı görev yönünden değil, istemin incelenmeksizin reddi yönünden verilmiş bir karar olduğundan, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşullar gerçekleşmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan başvurunun, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca reddi gerekmiştir.

S O N U Ç : 2247 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde öngörülen koşulları taşımayan BAŞVURUNUN, aynı Yasanın 27. maddesi uyarınca REDDİNE, 28.12.2009 gününde OYBİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.